

AD 8/26

LIMITE

CONF-ME 7

ДОКУМЕНТ ПО ПРИСЪЕДИНЯВАНЕТО

Относно: ОБЩА ПОЗИЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
– Глава 21 „Трансевропейски мрежи“

ОБЩА ПОЗИЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Преговорна глава 21 „Трансевропейски мрежи“

Настоящата позиция на Европейския съюз се базира на неговата основна позиция за Конференцията за присъединяване с Черна гора (AD 23/12 CONF-ME 2) и се подчинява на залегналите в нея принципи за водене на преговорите, а именно:

- становище, изразено от една от страните по определена преговорна глава, по никакъв начин не предопределя позицията, която може да бъде заета по други глави;
- договореностите, дори и частични, постигнати в хода на преговорите по глави, които подлежат на разглеждане в последователен ред, не могат да се считат за окончателни преди постигането на цялостно споразумение;
- както и на изискванията, посочени в точки 24, 28, 41 и 44 от рамката за преговори.

ЕС насърчава Черна гора да продължи процеса на привеждане на законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС (като отбелязва, че допълнителни елементи от достиженията на правото на ЕС могат да влязат в сила преди присъединяването), да осигури ефективното им въвеждане и прилагане и да разработи още преди присъединяването политики и инструменти, възможно най-близки до тези на ЕС. ЕС очаква всички инфраструктурни проекти, разработвани в рамките на междуправителствени споразумения, да не противоречат на достиженията на правото на ЕС в областта на обществените поръчки. Необходимо е внимателно да се определи начинът, по който споразумението ще се тълкува, прилага и изпълнява. ЕС ще следи отблизо това изпълнение.

ЕС отбелязва, че планирането на националната инфраструктура на Черна гора е в съответствие с целите на политиката на Съюза за трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T). В унисон с този подход планирането на Черна гора отразява стратегическото значение на подобряването на регионалната свързаност както в рамките на Западните Балкани, така и с Европейския съюз.

ЕС приветства активното участие на Черна гора в стратегията на ЕС за региона на Адриатическо и Йонийско море и в стратегията на ЕС за региона на река Дунав, като допринася за разработването и изпълнението на регионални проекти, които подобряват свързаността, устойчивата мобилност и интеграцията с трансевропейските транспортни и енергийни мрежи.

ЕС отбелязва, че в преговорните си позиции AD 26/14 CONF-ME 20 и AD 04/26 CONF-ME 4 Черна гора приема достиженията на правото на ЕС по глава 21, които са в сила към 25 декември 2025 г., и заявява, че ще бъде готова да ги прилага към датата на присъединяването си към Европейския съюз.

Транспортни мрежи

ЕС отбелязва, че Черна гора е привела стратегическото си транспортно планиране в съответствие с целите на достиженията на правото на ЕС в областта на трансевропейските транспортни мрежи (TEN-T). ЕС отбелязва, че Черна гора заявява, че ще постигне достатъчен напредък по целите на TEN-T до датата на присъединяване.

ЕС приканва Черна гора да завърши преразглеждането на своята стратегия за развитие на транспорта, в която, наред с другото, се набелязват приоритетни инфраструктурни проекти в областта на автомобилния и железопътния транспорт и с която ще се гарантира привеждане в съответствие с целите на новия Регламент (ЕС) 2024/1679 за TEN-T. След приемането на преразгледаната стратегия ЕС насърчава Черна гора да гарантира ефективното ѝ изпълнение.

ЕС приветства сътрудничеството на Черна гора в рамките на регионалната комплексна транспортна мрежа на Транспортната обсерватория за Югоизточна Европа (SEETO) при определянето на приоритетни инфраструктурни проекти в Черна гора. Това сътрудничество продължава от 2019 г. насам в рамките на Транспортната общност, в която Черна гора е активен участник, включително в усилията за насърчаване на регионалното сътрудничество за осъществяване на разширяването на TEN-T в региона.

ЕС отбелязва, че Черна гора е предприела мерки, за да се вземат предвид в по-голяма степен фискалните последици от заемите, взети за финансиране на инфраструктурни проекти, чрез по-добро бюджетно планиране и следвайки изискванията на ЕБВР и ЕИБ. По отношение на бъдещите планирани инвестиции ЕС насърчава Черна гора да осигури внимателно планиране и последователност на проектите. Необходимо е Черна гора да съчетае ресурси от националния си бюджет и международни заемодатели, като същевременно се отчита фискалното пространство на страната.

ЕС отбелязва, че Черна гора е постигнала съгласие с Европейската комисия относно бъдещата мрежа TEN-T по отношение на Черна гора (вж. картите в приложение 1) и относно списък с приоритетни проекти в транспортния сектор. Тези споразумения отговарят на изискванията на първия и втория критерий за затваряне на преговорната глава, посочени в документ AD 6/15 CONF-ME 5.

ЕС очаква Черна гора да укрепи допълнително административния капацитет, необходим за поемане на отговорностите по Механизма за свързване на Европа, който вече е въведен както за транспортните, така и за енергийните мрежи, и призовава Черна гора да запълни оставащите незаети длъжности. В този контекст ЕС взема под внимание, че правителството на Черна гора е приело пътна карта за участие в Механизма за свързване на Европа за периода 2025 – 2027 г., в която се набелязват действия за по-нататъшно укрепване на институционалния и административния капацитет на Черна гора до присъединяването ѝ към ЕС. Тези дейности отговарят на изискванията на третия критерий за затваряне на преговорната глава, определен в документ AD 6/15 CONF-ME 5.

ЕС очаква Черна гора да изпълни изцяло посочената пътна карта, включително по отношение на набирането и обучението на съответния персонал и създаването на подходящи административни структури. ЕС ще следи отблизо този процес до присъединяването.

Енергийни мрежи

ЕС взема под внимание предоставената от Черна гора информация за настоящото развитие по отношение на междусистемните връзки на черногорската електроенергийна мрежа с други страни от Западните Балкани и Италия.

ЕС взема под внимание предоставената от Черна гора информация относно участието на страната в разработването на регионален газопровод — тръбопровода между Йонийско и Адриатическо море. В съответствие с целите на ЕС за неутралност по отношение на климата, ЕС насърчава Черна гора да постигне енергийна сигурност във възможно най-голяма степен, като премине към декарбонизация на енергийната си система, която използва местни ресурси, намали излагането на външни рискове, свързани с доставките, и подкрепя устойчив, модерен енергиен сектор. Този подход повишава дългосрочната независимост много по-ефективно, отколкото разширяването на инфраструктурата за изкопаеми горива. ЕС насърчава Черна гора да проучи възможностите за по-нататъшна диверсификация и декарбонизация, за да завърши изграждането на ключова електроенергийна инфраструктура.

ЕС приветства приемането от Черна гора на Закона за трансграничните енергийни инфраструктурни проекти, приведен в съответствие с Регламента за TEN-E. ЕС очаква Черна гора да приведе изцяло и своевременно законодателството си в съответствие с останалите елементи на Регламента за TEN-E, особено по отношение на разпоредбите, свързани с процеса на издаване на разрешения, процедурните наръчници, участието на обществеността и прозрачността, и да гарантира пълното прилагане на законодателството за привеждане в съответствие с Регламента за TEN-E, както е предвидено в Договора за създаване на Енергийна общност. Това ще помогне на Черна гора да интегрира допълнително своите мрежи със съседните държави, да ускори процедурите за издаване на разрешения и да подкрепи по-нататъшното привеждане в съответствие с целите на Съюза за неутралност по отношение на климата.

* * *

Въз основа на изложените по-горе съображения ЕС отбелязва, че на този етап не са необходими по-нататъшни преговори по тази глава.

Наблюдението на напредъка по отношение на постигането на съответствие с достиженията на правото на ЕС и тяхното прилагане ще продължи в хода на преговорите. ЕС подчертава, че ще отделя особено внимание на наблюдението на всички конкретни въпроси, посочени по-горе, с оглед да се гарантират административният капацитет на Черна гора, нейната способност да прилага и да изпълнява достиженията на правото на ЕС по настоящата глава, както и приключването на привеждането в съответствие на законодателството. Необходимо е да се отдели особено внимание на връзките между настоящата глава и други преговорни глави. Окончателна оценка за съответствието на законодателството на Черна гора с достиженията на правото на ЕС, както и на способността на страната за тяхното прилагане, може да бъде направена едва на по-късен етап от преговорите. Освен информацията, която ЕС може да изиска с оглед на преговорите по настоящата глава и която трябва да бъде предоставена на Конференцията, ЕС приканва Черна гора да представя редовно на Съвета за стабилизиране и асоцииране подробна писмена информация за напредъка в прилагането на достиженията на правото на ЕС и в укрепването на административния си капацитет.

Като се имат предвид всички посочени по-горе съображения, при необходимост ЕС ще разгледа отново тази глава в подходящ момент.

ЕС отбелязва, че в преговорните си позиции AD 26/14 CONF-ME 20 и AD 04/26 CONF-ME 4 Черна гора приема достиженията на правото на ЕС по глава 21, които са в сила към 25 декември 2025 г. ЕС отбелязва още заявеното от Черна гора, че ще продължи процеса на привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕС и че ще бъде готова да ги прилага към датата на присъединяването си към Европейския съюз.

Освен това ЕС припомня, че е възможно между 25 декември 2025 г. и приключването на преговорите към достиженията на правото на ЕС да се добавят нови елементи.

**ПРИМЕРНИ КАРТИ НА ТРАНСЕВРОПЕЙСКАТА ТРАНСПОРТНА МРЕЖА,
РАЗШИРЕНА ДО ЧЕРНА ГОРА¹**

¹ Съгласно включеното в приложение IV към Регламент (ЕС) 2024/1679.

Примерно разширение до съседни държави
Основна мрежа и широкообхватна мрежа: Линии за превоз на товари, пристанища и железопътно-автомобилни терминали (ЖАТ)
Западни Балкани

Примерно разширение до съседни държави
Основна мрежа и широкообхватна мрежа: Линии за
пътнически превоз и летища
Западни Балкани

B

Примерно разширение до съседни държави
Основна мрежа и широкообхватна мрежа: Пътища,
пристанища, железопътно-автомобилни терминали и летища
Западни Балкани

B

